



EURÓPSKA  
KOMISIA

VYSOKÁ PREDSTAVITEĽKA  
EURÓPSKEJ ÚNIE PRE  
ZAHRANIČNÉ VECI  
A BEZPEČNOSTNÚ POLITIKU

V Bruseli 11. 12. 2013  
JOIN(2013) 30 final

## **SPOLOČNÉ OZNÁMENIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE**

### **Komplexný prístup EÚ k vonkajším konfliktom a krízam**

## **SPOLOČNÉ OZNÁMENIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE**

### **Komplexný prístup EÚ k vonkajším konfliktom a krízam**

#### **I. Prípád komplexného prístupu**

V Lisabonskej zmluve sa stanovujú zásady, zámery a ciele vonkajšej činnosti Európskej únie. Pri dosahovaní týchto cieľov sa v zmluve vyžaduje súlad medzi rôznymi oblastami vonkajšej činnosti EÚ, ako aj medzi týmito oblastami a jej ostatnými politikami. Po nadobudnutí platnosti zmluvy a nového inštitucionálneho kontextu vytvoreného na jej základe, vrátane vytvorenia pozície vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, ktorý je zároveň podpredsedom Komisie, ako aj zriadenia Európskej služby pre vonkajšiu činnosť (ESVČ), má EÚ väčší potenciál i ambície na to, aby sa prostredníctvom celého radu jej nástrojov a zdrojov stala jej vonkajšia činnosť konzistentnejšou, účinnejšou a strategickjšou.

Takýto komplexný prístup zďaleka nie je novou koncepciou. Ako organizačná zásada pre činnosť EÚ sa v posledných rokoch už úspešne uplatňoval v mnohých prípadoch, napríklad v oblasti Afrického rohu, regiónu Sahel a oblasti Veľkých jazier. Myšlienky a zásady, ktorými sa komplexný prístup riadi, sa však musia stať systematicky uplatňovanými hlavnými zásadami vonkajšej činnosti EÚ vo všetkých oblastiach, najmä pokiaľ ide o predchádzanie konfliktom a riešenie kríz.

V tomto spoločnom oznámení sa stanovuje niekoľko konkrétnych krokov, ktoré EÚ kolektívne vykonáva, aby stále viac smerovala ku komplexnému prístupu vo svojich politikách a činnostiach týkajúcich sa vonkajších vzťahov. Vysoká predstaviteľka a Komisia v tomto spoločnom oznámení konkrétne stanovujú, ako spoločne chápu komplexný prístup EÚ k vonkajším konfliktom a krízam a plne sa zaväzujú spoločne uplatňovať tento komplexný prístup v rámci vonkajšej politiky a činnosti EÚ. Toto chápanie zahŕňa všetky fázy cyklu konfliktov alebo iných vonkajších kríz; od včasného varovania a pripravenosti, predchádzania konfliktom, reakcie na krízy a krízového riadenia po rýchle zotavenie, stabilizáciu a budovanie mieru s cieľom pomôcť krajinám vrátiť sa k udržateľnému dlhodobému rozvoju.

EÚ má zásadný záujem predchádzať konfliktom, pripraviť sa na ne, riešiť ich a prispieť k zotaveniu z konfliktov, kríz a iných hrozieb pre bezpečnosť mimo svojich hraníc, pričom ide o trvalú úlohu a zodpovednosť, ktorá už bola uznaná jednak v rámci Európskej bezpečnostnej stratégie, ako aj v rámci stratégie vnútornej bezpečnosti EÚ. Dôvodom je nielen to, že EÚ je považovaná v susedných krajinách a v iných častiach sveta vo všeobecnosti za príklad mieru a stability, ale aj to, že ide o globálny záujem EÚ. Únia má k dispozícii širokú škálu politík, mechanizmov a nástrojov, aby mohla reagovať na tieto výzvy, ktoré zahŕňajú oblasti diplomacie, bezpečnosti, obrany, financií, obchodu, rozvojovej spolupráce a humanitárnej pomoci. EÚ je najväčším obchodným zoskupením na svete, a kolektívne je najväčším poskytovateľom oficiálnej rozvojovej pomoci (ODA) a humanitárnej pomoci.

Komplexnosť sa vzťahuje nielen na spoločné využívanie nástrojov a zdrojov EÚ, ale aj na spoločnú zodpovednosť aktérov na úrovni EÚ a členských štátov. EÚ disponuje jedinečnou sieťou 139 delegácií EÚ v jednotlivých krajinách, má diplomatické skúsenosti v ESVČ aj prostredníctvom osobitných zástupcov EÚ a operatívneho zapojenia prostredníctvom misií a operácií spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP). Zlúčením všetkých uvedených nástrojov s cieľom pracovať spoločne a strategicky na úrovni Európskej komisie a 28 členských štátov môže EÚ lepšie vymedziť a obhajovať svoje základné záujmy a hodnoty, podporovať svoje kľúčové politické ciele a predchádzať krízam alebo pomáhať pri obnovení stability. Týmto spôsobom pomáha zlepšiť život ľudí ohrozených konfliktom a zabrániť negatívnym účinkom alebo ich zmierniť v prospech EÚ, jej občanov a jej vnútornej bezpečnosti alebo v prípade nestability a konfliktov v iných regiónoch. EÚ sa vo svojich vonkajších vzťahoch, keď všetky inštitúcie EÚ a členské štáty spolupracujú na základe spoločnej strategickej analýzy a vízie, prejavuje ako silnejšia, koherentnejšia, viditeľnejšia a účinnejšia. To je podstatou tohto komplexného prístupu.

Pretože pribúda globálnych problémov a zvyšuje sa ich komplexnosť (v dôsledku účinkov zmeny klímy a degradácie prírodných zdrojov, populačných tlakov a migračných tokov, nezákonného obchodovania, energetickej bezpečnosti, prírodných katastrof, počítačovej bezpečnosti, ochrany námornej dopravy, regionálnych konfliktov, radikalizácie a terorizmu, atď.) a pretože hospodárske a finančné zdroje zostávajú pod tlakom, je potreba komplexného prístupu, pri ktorom sa čo najlepšie využívajú všetky príslušné nástroje (vonkajších aj vnútorných politík), teraz silnejšia ako kedykoľvek predtým.

Udržateľný rozvoj a odstránenie chudoby si vyžadujú mier a bezpečnosť a takisto platí, že krehké alebo konfliktom postihnuté krajiny stále zostávajú najďalej od dosiahnutia miléniových rozvojových cieľov. Prepojenie medzi bezpečnosťou a rozvojom je teda kľúčovou zásadou uplatňovania komplexného prístupu EÚ. Tento prístup stojí aj na iných dôležitých zásadách. Po prvé, naše reakcie musia vychádzať z daného špecifického kontextu týkajúceho sa skutočnosti a z logiky situácií vyskytujúcich sa v reálnom svete: neexistujú tu žiadne modely alebo hotové riešenia. Po druhé, komplexný prístup EÚ predstavuje bežnú a spoločnú zodpovednosť všetkých aktérov EÚ v Bruseli, v členských štátoch a v teréne v tretích krajinách. Kolektívna politická vôľa, transparentnosť, dôvera a aktívne zapojenie členských štátov sú nevyhnutným predpokladom úspechu. Tento prístup je napokon založený na úplnom rešpektovaní rôznych kompetencií a príslušnej pridanej hodnoty inštitúcií a útvarov EÚ, ako aj členských štátov, ako sú stanovené v zmluvách:

- Humanitárna pomoc sa poskytuje v súlade so svojimi špecifickými pracovnými metódami, ktoré rešpektujú zásady humanity, neutrality, nestrannosti a nezávislosti, výlučne na základe potrieb postihnutého obyvateľstva v súlade s Európskym konsenzom o humanitárnej pomoci,
- V prípade rozvojovej pomoci koná EÚ a jej členské štáty v súlade so zásadami rozvojovej politiky vymedzenými v Európskom konsenze o rozvoji z roku 2005 a v Programe zmien z roku 2012, ako aj v súlade s usmerneniami Organizácie pre hospodársky rozvoj (OECD), ktoré vypracoval Výbor pre rozvojovú pomoc (DAC).
- Členské štáty EÚ vykonávajú politickú kontrolu a poskytujú strategické riadenie pre misie a operácie SBOP prostredníctvom politického a bezpečnostného výboru (PBV).

## **II. Výhľad pre komplexný prístup ku konfliktom alebo krízovým situáciám**

Týmito opatreniami sa ďalej posilní súdržnosť a účinnosť vonkajšej politiky a činnosti EÚ v prípade konfliktov alebo krízových situácií.

### **1. Vypracovanie spoločnej analýzy**

Koherentná politická stratégia na predchádzanie konfliktom, pripravenosť a reakcie na ne sa začína spoločným pochopením situácie alebo problému zo strany všetkých príslušných subjektov. V spoločnej analýze by sa malo stanoviť, ako EÚ chápe príčiny možného konfliktu alebo krízy, určiť kľúčové osoby a skupiny, ktoré sú do nich zapojené, preskúmať dynamiku situácie a posúdiť potenciálne riziká v prípade prijatia alebo neprijatia opatrenia. Musia sa v nej takisto určiť záujmy a ciele EÚ a náš potenciálny prínos k mieru, bezpečnosti, rozvoju, ľudským právam a právnemu štátu a zobrať do úvahy existujúce zdroje a činnosti EÚ v danej krajine alebo regióne. V záujme ďalšieho zlepšenia spoločnej analýzy by sa mali podporiť tieto kroky:

Opatrenia:

- Zlepšiť kombinovanú situačnú informovanosť a kapacitu analýzy najmä prostredníctvom lepšieho prepojenia účelových zariadení v rôznych inštitúciách a útvaroch EÚ vrátane koordinačného centra EÚ pre reakcie na núdzové situácie a situačného centra EÚ (EU SitRoom). Uľahčiť prístup inštitúcií EÚ k informáciám a spravodajským informáciám, a to aj z členských štátov s cieľom zabrániť krízam a pripraviť, zmierniť a urýchliť reakciu na krízové situácie.
- Posilniť včasné, proaktívne, transparentné a pravidelnú výmenu informácií, koordináciu a tímovú prácu medzi všetkými zodpovednými subjektmi v ústredí v Bruseli a v teréne (prípadne vrátane delegácií EÚ, misií a operácií SBOP, členských štátov a osobitných zástupcov EÚ, ako aj agentúr EÚ).
- Ďalej rozvíjať a systematicky vykonávať spoločnú metodiku na analýzu konfliktov a kríz, vrátane rozvojových, humanitárnych, politických, bezpečnostných a obranných výhľadov z terénu a ústredia, a to prostredníctvom všetkých príslušných dostupných poznatkov a analýz aj z členských štátov.
- Na základe týchto analýz systematicky pripravovať návrhy a možnosti na diskusiu s členskými štátmi v rámci príslušných orgánov Rady, ako aj Politického a bezpečnostného

výboru. Ak je naplánovaná činnosť SBOP, tým sa vo všeobecnosti sleduje politický rámec pre krízový prístup (PFCA), ktorým sa vysvetľuje, aký je problém a prečo by EÚ mala konať (na základe záujmov, hodnôt, cieľov a mandátov), a identifikuje, aké nástroje, ktoré by boli na danú činnosť najvhodnejšie, by mohli byť k dispozícii.

## **2. Vymedzenie spoločnej strategickej vízie**

Na základe tejto spoločnej analýzy by EÚ mala podľa možnosti v inštitúciách a členských štátoch pracovať na vytvorení jednej spoločnej strategickej vízie konfliktu alebo krízovej situácie a na budúcom zapojení sa EÚ do oblastí politiky. Touto víziou by sa malo potom stanoviť celkové smerovanie angažovanosti EÚ.

Opatrenia:

- Strategická vízia EÚ pre krajinu alebo región by sa mala podľa možnosti stanoviť v celkovom strategickom dokumente EÚ. Najnovšie príklady zahŕňajú strategický rámec v Africkom rohu, stratégiu EÚ pre bezpečnosť a rozvoj v regióne Sahel a navrhované prvky stratégie EÚ pre oblasť Veľkých jazier.
- V spoločných rámcových<sup>1</sup> dokumentoch by sa mali stanoviť ciele EÚ a členských štátov a prípadne aj priority pre jednotlivé krajiny.

## **3. Dôraz na prevenciu**

Vždy, keď je to možné, sa EÚ musí snažiť predchádzať konfliktom pred nástupom krízy alebo vypuknutím násilia, čo predstavuje trvalú a významnú prioritu v prípade každej diplomatickej angažovanosti EÚ. Z dlhodobého hľadiska je prevencia oveľa menej nákladná ako riešenie konfliktov, ktoré už vypukli. Prevencia prispieva k mieru, bezpečnosti a udržateľnému rozvoju. Prevenciou sa zachraňuje život a zmierňuje utrpenie, predchádza sa ničeniu domov, podnikov, infraštruktúry a hospodárstva a uľahčuje sa riešenie základných príčin napätia, sporov a podmienok vedúcich k násilnej radikalizácii a terorizmu. Prevencia pomáha aj pri ochrane záujmov EÚ a predchádzaní nepriaznivým dôsledkom na bezpečnosť a prosperitu EÚ.

---

<sup>1</sup> Spoločné oznámenie vysokej predstaviteľky a Komisie. Globálna Európa: nový prístup k financovaniu vonkajšej činnosti EÚ [KOM(2011) 865 v konečnom znení].

Opatrenia:

- Včasné varovanie/včasné opatrenia: Používať nové a existujúce systémy včasného varovania EÚ<sup>2</sup>, ako aj členských štátov EÚ s cieľom odhaliť vznikajúce riziká konfliktov a kríz a identifikovať možné zmierňujúce opatrenia.
- Pracovať so všetkými inštitúciami EÚ a členskými štátmi s cieľom premietnuť analýzy rizika konfliktov a kríz do konkrétnych opatrení na predchádzanie konfliktom na základe skúseností, ktoré vyplynuli z predchádzajúcich konfliktov a kríz.

#### **4. Mobilizácia rôznych silných stránok a kapacít EÚ**

Účinné a proaktívne politické reakcie EÚ na konflikty a krízy by mali čerpať z rôznych predností, kapacít, kompetencií a vzťahov inštitúcií EÚ a členských štátov na podporu spoločnej vízie a spoločných cieľov.

Opatrenia:

- Systematickejšie používať mechanizmus krízovej platformy, ktorej predsedá ESVČ za účasti útvarov Komisie, na uľahčenie koordinácie, poskytovanie informácií a prispievanie k identifikácii a inteligentnému poradiu dostupných nástrojov EÚ podľa požiadaviek. Tieto mechanizmy sa osvedčili počas arabskej jari a v rámci reakcie EÚ v Africkom rohu.
- Zabezpečiť, aby boli všetci príslušní aktéri EÚ informovaní a zapojení do analýzy a posudzovania konfliktov a krízových situácií a vo všetkých štádiách cyklu konfliktu stavať komplexnú angažovanosť a činnosť na spoločných prípravných prácach. ESVČ o takejto analytickej a prípravnej práci pravidelne informuje a dáva dohromady iné útvary.
- Ďalej posilniť operačnú spoluprácu medzi rôznymi funkciami núdzovej reakcie EÚ, pričom sa použijú ich dopĺňajúce odborné znalosti. Na tento účel sa pripravuje memorandum o porozumení medzi ESVČ a útvarmi Komisie.
- Čo najlepšie využívať delegácie EÚ na zabezpečenie miestnej súdržnosti medzi činnosťou EÚ a činnosťou členských štátov.

---

<sup>2</sup> A to vrátane systému včasného varovania pred konfliktmi ESVČ (v súčasnosti sa zavádza).

- Posilniť kapacity delegácií EÚ, pokiaľ ide o prispievanie k analýze rizík konfliktov. Identifikovať vhodné nástroje a reagovať na konflikty a krízy prostredníctvom rýchleho dočasného posilnenia nasadením dodatočného personálu alebo iných odborníkov, ak je to možné, čerpajúc z kapacity existujúcich zdrojov EÚ v ústredí v Bruseli alebo regióna a na základe zdrojov členských štátov.
- Vytvoriť postupy a kapacity na rýchle nasadenie spoločných poľných misií (ESVČ, útvary Komisie, členské štáty) podľa potreby v prípade konfliktov alebo krízových situácií<sup>3</sup>.

## 5. Dlhodobý záväzok

*„20 najrýchlejšie sa reformujúcich krajín potrebovalo v priemere 17 rokov na obmedzenie úlohy armády v politike a 41 rokov na reformu právneho štátu na minimálnu úroveň potrebnú na rozvoj.“*

Správa o celosvetovom rozvoji, Svetová banka, 2011.

Na riešenie základných príčin konfliktu a budovanie mierovej, odolnejšej spoločnosti je nevyhnutná dlhodobá angažovanosť v oblasti budovania mieru a štátu a dlhodobý udržateľný rozvoj. Celkové ciele udržateľného mieru a rozvoja musia byť od začiatku ťažiskom reakcie EÚ a EÚ musí mať takisto dlhodobú víziu svojich krátkodobých záväzkov a opatrení.

Napríklad nástroje krízového riadenia SBOP a opatrenia v reakcii na krízové situácie v rámci nástroja stability (IfS) sledujú prevažne krátkodobé ciele, zatiaľ čo nástroje rozvoja sa prirodzene orientujú na dlhodobý horizont. Hoci sú ciele a rozhodovacie procesy rôzne, prirodzené synergie a komplementárnosť by sa mali zabezpečiť včasným, inkluzívnym a intenzívnym dialógom medzi príslušnými zainteresovanými stranami s cieľom mať väčší vplyv a dosiahnuť lepšie výsledky. EÚ môže využiť, a to koherentným spôsobom, rôzne mechanizmy a nástroje v rámci svojich mandátov a rozhodovacích procesov na dosiahnutie spoločných cieľov.

---

<sup>3</sup> Takéto opatrenia sa financujú v rámci existujúcich administratívnych a operačných zdrojov príslušných útvarov/GR, pričom sa zohľadňuje rozsah pôsobnosti a ciele príslušných nástrojov vonkajšej činnosti.

Opatrenia:

- Stanoviť koordinačné systémy medzi dlhodobými a krátkodobými cieľmi prostredníctvom dialógu medzi zainteresovanými stranami EÚ, ako aj na mieste.
- Posilniť mechanizmy na združovanie a spoločné používanie európskych kapacít a odborných poznatkov (napríklad skupiny odborníkov na misie SBOP).
- Koordinovať a, ak je to možné, kombinovať používanie celého radu mechanizmov a nástrojov EÚ (ako je napríklad politický dialóg, predchádzanie konfliktom, zmierenie, plánovanie rozvojovej pomoci a spoločné plánovanie, misie a operácie SBOP, predchádzanie konfliktom a stabilizácia na základe nástroja stability, podpora odzbrojenia, demobilizácie a reintegrácie, podpora reformy súdnictva a bezpečnostného sektora atď.) s cieľom pripraviť pružnú a účinnú reakciu počas stabilizačnej etapy a po nej a v prípade rizika konfliktu. Plánovanie pomoci v nestabilných krajinách a konfliktom postihnutých krajinách by malo zahŕňať analýzu konfliktu od samotného začiatku, ako aj potrebné ustanovenia pre prípadné preprogramovanie s cieľom reagovať na nový vývoj na mieste.
- Zhodnotiť získané skúsenosti, a to aj v rámci inštitúcií EÚ, s členskými štátmi a vonkajšími činiteľmi, a tieto spätne premietnuť do cyklu komplexného prístupu od včasného varovania vrátane úsilia pri prevencii, výcviku a cvičeniach.

## 6. Prepojenie politik s vnútornou a vonkajšou činnosťou

Vnútorné politiky a činnosti EÚ môžu vyvolať významné vonkajšie vplyvy na konflikty a krízové situácie. Podobne môže mať aj vonkajšia činnosť a politika vplyv na vnútornú dynamiku EÚ. Napríklad politika EÚ v oblasti námornej dopravy v Červenom mori a Indickom oceáne je neoddeliteľne spätá so situáciou v Somálsku a regióne Afrického rohu. Podobné účinky sa môžu vyskytnúť aj v iných situáciách, napríklad pri rybolove alebo energetickej politike. Naopak, rozvoj organizovaného zločinu, terorizmu, alebo hromadnej migrácie v súvislosti s násilným konfliktom za hranicami EÚ môže mať priamy vplyv na bezpečnosť, stabilitu a záujmy EÚ, jej členských štátov a občanov EÚ.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Štáty po konflikte alebo nestabilné štáty sa stanú cieľom zneužívania zo strany teroristických organizácií. Najmä slabo riadené oblasti môžu byť živnou pôdou pre nábor teroristov. Napríklad aktivity skupiny Al-Shabaab, ktorá je oficiálne napojená na hnutie Al-Káida, viedli k destabilizácii Somálska a vážnemu narušeniu regionálneho rozvoja. Činnosť teroristických organizácií môže spätne predstavovať priamu hrozbu pre EÚ. |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Úzka spolupráca, a to najmä medzi vysokou predstaviteľkou a Komisiou, je takisto životne dôležitá v prípade rôznych globálnych otázok, ak majú vonkajšie aspekty vnútorných politík EÚ rastúci zahraničný a bezpečnostný politický rozmer. Patria sem oblasti ako energetická bezpečnosť, ochrana životného prostredia a zmena klímy, otázky migrácie, boja proti terorizmu a boja proti násilnému extrémizmu, organizovaná trestná činnosť a globálna správa ekonomických záležitostí .

„Zmena klímy je zásadnou globálnou výzvou, ktorá v prípade, že sa nebude urýchlene riešiť, ohrozí nielen životné prostredie, ale aj svetovú hospodársku prosperitu, rozvoj a všeobecnejšie aj stabilitu a bezpečnosť. Maximálne dôležitý je prechod k bezpečnému a udržateľnému nízkouhlíkovému hospodárstvu a spoločnosti, ako aj odolným voči zmene klímy a zdrojovo-efektívnym modelom rastu na celom svete. Riešenie hrozieb meniacej sa klímy, ktorými sa násobia riziká, vrátane potenciálnych konfliktov a nestability v súvislosti so spoľahlivým prístupom k jedlu, vode a energiám si vyžaduje účinnú zahraničnopolitickú reakciu na globálnej úrovni i na úrovni EÚ, ako sa uznáva v Európskej bezpečnostnej stratégii.“

Záver Rady o diplomacii v oblasti zmeny klímy, jún 2013.

Napokon, ako ukázal nedávny obrat v dialógu medzi Belehradom a Prištinou, ktorý sprostredkovala EÚ, stimulačný faktor EÚ, ktorý predstavuje perspektíva pristúpenia k Únii v kombinácii s intenzívnou diplomatickou angažovanosťou, bude naďalej zohrávať dôležitú úlohu pri predchádzaní konfliktom a dlhodobej stabilizácii.

Opatrenia:

- Vysoká predstaviteľka/podpredsedníčka Komisie v úzkej spolupráci s predsedom Európskej komisie zabezpečí strategickú a operačnú súdržnosť politiky a stratégie v oblasti vonkajších vzťahov vrátane tých, ktoré sa týkajú vonkajšieho vplyvu vnútorných politík.
- Lepšie využívať prostriedky z oblasti diplomacie a vonkajších vzťahov, ktoré sú k dispozícii na projekt EÚ, a obhajovať záujmy EÚ spojené s vnútornými politikami a globálnymi problémami.
- Snažiť sa o identifikáciu politík a nástrojov, ktoré majú vnútornú aj vonkajšiu dimenziu, a zvyšovanie povedomia o nich a zdôrazňovať ich obojstranný potenciál.
- Vnútorné politiky by mali byť súčasťou analytického krízového rámca, strategického myslenia a dokumentov politík pre vonkajšiu činnosť vždy, keď je to možné a relevantné.

## 7. Lepšie využívanie delegácií EÚ

Delegácie EÚ, a najmä vedúci delegácií sú stelesnením prítomnosti EÚ v tretích krajinách a mali by na tejto úrovni zohrávať hlavnú úlohu pri vytváraní a koordinácii dialógu, činnosti a podpory EÚ.

Opatrenia:

- Plne využívať úlohu vedúceho delegácie s cieľom prepojiť prítomnosť EÚ a členských štátov na danom mieste v celom spektre príslušných činností (politický dialóg, rozvojová spolupráca a spoločné plánovanie, podnety pre bezpečnostné stratégie, miestna spolupráca s misiami a operáciami SBOP, a konzulárna ochrana, ak je to vhodné, atď.).
- Vedúci delegácie by mal v prípade potreby koordinovať spoločné podávanie správ a posilňovať spoluprácu s členskými štátmi EÚ na mieste, ako aj poskytovanie informácií a analýz, a to najmä vo všetkých fázach konfliktu alebo krízy.
- Zabezpečiť primeranú šírku odborných znalostí v delegáciách vrátane bezpečnostných otázok.
- Ak je to vhodné, umožniť spoločné umiestnenie aktérov EÚ v delegáciách EÚ s cieľom budovať operačné synergie.

Spoločné plánovanie sa už začalo alebo sa má v nasledujúcich rokoch začať uskutočňovať vo viac ako 40 krajinách. Cieľom tejto iniciatívy EÚ a členských štátov je zvýšiť ich vplyv v partnerských krajinách a zlepšiť účinnosť ich rozvojovej spolupráce. Iniciatíva zároveň predstavuje jednotný súbor podporných činností, ktorými sa významne zvyšuje vplyv EÚ a jej politický význam v úlohe darcu. Spoločné programovanie prebieha v rámci krajiny pod vedením delegácií EÚ a veľvyslanectiev členských štátov.

## 8. Práca v partnerstve

Na riešenie komplexných globálnych problémov je potrebné, aby sa EÚ usilovala o zapojenie iných medzinárodných a regionálnych aktérov a o spoluprácu s nimi. Úloha EÚ súvisí – vo väčšej alebo menšej miere – s tým, ako ostatní aktéri konajú (či nekonajú) a od zdrojov a odborných znalostí ostatných aktérov (napríklad OSN vo väčšine krízových situácií, NATO v Kosove a Afganistane, Medzinárodný menový fond a Svetová banka v oblasti makrofinančných otázok atď.).

„[J]e potrebné ďalej posilňovať vzájomne sa podporujúce, prínosné a udržateľné partnerstvá s ... OSN, OBSE, NATO, so Svetovou bankou, Africkou úniou a s ďalšími medzinárodnými aktérmi ..., aby bola Európska únia schopná úspešne pôsobiť v oblasti dlhodobého štrukturálneho prechádzania konfliktom. “

Záver Rady o diplomacii v oblasti zmeny klímy, jún 2011.

Opatrenia:

- Do vypracúvania stanovísk a odpovedí EÚ zapojiť iných medzinárodných aktérov a plne zohľadniť ich úlohu: Organizáciu Spojených národov, medzinárodné a regionálne organizácie, strategických partnerov, medzinárodné finančné inštitúcie.
- Užšie spolupracovať s hlavnými medzinárodnými MVO, občianskou spoločnosťou, nezávislými skupinami odborníkov (think-tankmi), akademickou obcou a verejnými a súkromnými subjektmi.

### III. Záver

EÚ vykonala v posledných rokoch dôležité kroky smerom ku koherentnejšej politike a činnosti v oblasti vonkajších vzťahov a v neposlednom rade v reakcii na konflikty a krízové situácie. Značný pokrok sa dosiahol vo vývoji spoločných politík a stratégií EÚ, ako aj reakcií, ktoré zahŕňajú celú Úniu. S prácou sa však ešte neskončilo. Je potrebné, aby EÚ teraz dosiahla ďalšie zlepšenia a dôslednejšie uplatňovala komplexný prístup ako hlavnú zásadu v oblasti vonkajšej politiky a činnosti EÚ.

Ako sa uvádza v texte, komplexný prístup je spoločný záväzok a za jeho úspech sú spoločne zodpovedné inštitúcie EÚ, ako aj členské štáty, ktorých politiky, činnosti a podpora významne prispievajú ku koherentnejším a účinnejším reakciám EÚ.

V nadchádzajúcich mesiacoch a rokoch bude vysoká predstaviteľka a Komisia v spolupráci s členskými štátmi vykonávať tieto návrhy a tento prístup a prostredníctvom nich by sa mal dosiahnuť zreteľnejší pokrok na ceste k lepšej, silnejšej a rýchlejšej vonkajšej činnosti EÚ. Vysoká predstaviteľka a Komisia vyzývajú členské štáty, aby plne podporili tento prístup a aby sa doň plne zapojili v záujme dôsledného zavedenia tejto vízie a týchto cieľov.